

KOMÁROM és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és SZÉPIRODALMI HETILAP.

Megjelenik vasárnap reggel.
Előfizetési ár:
Helyben: Vidéken:
Egész évre . . . 4 korona | Egész évre 5 K 80 fill.
Fél évre . . . 2 " | Fél évre . . . 2 " 60 "
Negyed évre . . . 1 " | Negyed évre 1 " 30 "
Egyes szám ára 12 fillér.

HIRDETÉSEKET
jutányosan számítva a kiadóhivatal vesz fel.
Apró hirdetések egyszeri közlése 10 szóig 50 fillér. —
Minden további szó 4 fillérrel több. — Nyilttéri közle-
mények jutányos díjazás mellett közöltetnek.

Szerkesztőség:
= Pandató-utca 27. szám. =
Kiadóhivatal:
„Pannonia“ könyvkereskedés
Baross-utca 6. szám.
Kéziratokat nem adunk vissza.

III. évfolyam

1906. november hó 18.

46-ik szám.

Választás előtt.

Egészséges önkormányzatban gyökerezik a magyar társadalom ereje, ebben összpontosul az alkotmányos életnek minden biztosítója, ebből indul ki a városok fejlődése és haladása. Közügyeink törvényszerű, helyes és a polgárság érdekeinek megfelelő intézését, jó, igazságos és gyors közigatást, a város közgazdasági fellendülést, ipari és kereskedelmi viszonyaink javulását s a népjólét emelkedését csak az olyan önkormányzattól várhatjuk, amelyben a közügyeknek önzetlen és az érdekszövetkezetek körén kívül eső, lelkes munkásai foglalnak helyet.

Évtizedek szomorú tapasztalatai, városunk folyton súlyosbodó nehéz viszonyai, a közterheknek a polgárság anyagi és kereseti viszonyaival arányban nem álló szertelen fokozása s a megromlott rendszernek kóros kinövésai és közállapotunknak botránys eseményei arra tanítottak meg bennünket, hogy összes bajainknak kuforrását csupán csak a magunk gyengeségében, a közügyek iránt való érdeklődés hiányában s abban a végtelen gyámoltalanságban keressük, amellyel a törvényhatósági képviselőt összeállítás iránt viseltetünk.

Jóllehet, az utobbi időben a polgárság nagyobb mértékben részt kért magának a közügyek intézéséből; elveinek érvényt szerezni iparkodott a város ügyeinek vitele körül is s több érdeklődéssel viseltetett képviselője iránt, mint a múltban; igen szép sikereket is ért el, de még mindig nem tudott azzal a körültekintéssel élni, amelyet közügyeink javulása megkövetelt volna. Nem egyszer csalódások érték, mert csak felületesen ítélte meg az eseményeket s többször érdemtelenségre pazarolta bizalmát

A város képviselőtételének nagy átalakuláson kell még keresztül menni, hogy egészségesebb közszellem lengje át közügyeinket, hogy a polgárság akaratát érvényesíthesse, aminek a régi rendszer hívei még mindig gátakat emelnek. Ez a rendszer annyira befészkelte magát egész társadalmi életünkbe is, hogy teljesen megrontotta az emberek gondolkozását.

Minden nyomoruságunknak, minden bajunknak az az oka, hogy még mindig a régi szellem irányítja közügyeink menetét s önkormányzatunk nem tudott kiszabadulni a lidércnyomás alól. Hiszen a város legnagyobb jelentőségű ügyei iránt még azok sem érdeklődnek, akiktől elvárhatná a polgárság, hogy lelkesedésükkel, tudásuk minden erejével a város polgárságának közjavan munkálkodjanak, sőt olyan törekvések támogatására késznek, amelyek ellenkeznek a köz érdekével.

Minthogy a törvényhatósági képviselőt összeállítás a virilizmus folytán amúgy is sok akadályt gördít a polgárság akaratának az önkormányzatban való érvényesülése elé, az a klikk pedig amely még mindig a régi összeroskadt rendszer bálványai körül lejt a tánczot s annak feltámasztásán fáradozik, valósággal megbénítja azoknak a keveseknek működését is, akik a város lakosságának jólétét kívánják előmozdítani.

Hogy polgárságunk a mai állapotokkal teljesen megvolna elégedve, azt a legerősebb fantáziával sem mondhatjuk el. A közterheknek óriási emelkedése legkevésbé sem nyugtathatja meg a jövőre nézve, mert ezzel szemben semminemű kilátások sem kecsegtetik, hogy városunk kereskedelme, ipara fellendüljön, a nép kereseti viszonyai javuljanak. Csak a legutóbbi városi közgyűlésen is szomorúan tapasztaltuk, hogy a város az adófizető polgárság nagy megterhelése mellett kiadásainak fedezésére *újabbán 423.000 korona kölcsönt kénytelen felvenni*, noha 3.150000 korona adósság terheli.

Vége is itt az ideje, hogy a polgárság közönyös magatartásával felhagyjon és ne nézze még tovább is tétlenül, összedugott kezekkel az események folyását. Hanem komolyan részt vegyen saját ügyeinek intézésében. Ha minden független gondolkozású polgára ennek a városnak csak egy téglát visz is az egészséges önkormányzatépületének fundamentumához, az a maga munkájával elősegíti közügyeink javulását.

A küszöbön levő bizottsági tag választás módját nyújt a választó polgárságnak arra, hogy elveit és eszméit érvényesítse s legszebb alkotmányos logait szabadon gyakorolva a város lakosságának érdekeit is munkálja.

Attól függ a város lakosságának sorsa, kire bizza a választó polgárság a maga képviselőt és kit ajándékoz meg bizalmával.

Ha komolyan átérzi közügyeink javításának szükségét, akkor semmiféle személyi tekintetek, egyéni rokon vagy ellenszenv, sógorság, komaság s egyéb atyafiságos érzület nem vezérelhetik, hanem egyedül csak az elvek tisztasága és a meggyőződés szilárdsága lehet az; amit érdemesnek tekint arra, hogy valaki közügyeink intézésében helyet foglaljon.

Senkinek nem lehet kétsége az iránt, hogy egyik-másik polgártársunk nem felel meg ezen kívánalmaknak s becsületes és jóra való szándék ne vezérelné; de az arravalóság, a hajlam, az egyéni bátorság talán még sincs meg benne oly mértékben, mint azt a közügyek intézése megkívánja.

A független polgárság most olyan férfit óhajt a törvényhatóságban való képviselőtélével felruházni, a ki komolyan érdeklődik ügyei iránt s ismeretével és tudásával közügyeink javításán fáradozik. Ezért *Sztráska* György kir. törvényszéki bíró megválasztását óhajtja, a kinek hazafias érzése, a közügyek iránt való érdeklődése és erős akaratereje biztosítékot nyújt arra, hogy a polgárság érdekeit mindenkor szíven viseli; a ki a válságos időkben a, legnehezebb viszonyok között is nyíltan és férfias bátorsággal küzdött elveinek diadaláért s meggyőződését követte.

Ha tehát a polgárság a közügyek javítását komolyan óhajtja, mindenkinek részt kell vennie e munkában; nem szabad senkinek félre állani mert ha tétlenül nézi tovább is, hogy minden a régi kerékvágásban haladjon, akkor ezzel a város a pusztulását és a maga nyomoruságát segíti elő.

Városunk nehéz viszonyai mindenki előtt ismeretesek. A közterheknek szertelen fokozása, a kereset források hiánya, iparunk és kereskedelmünk pangása s az élet drágasága élénken világítják meg a lakosság sanyaru helyzetét.

Ennek a szédítő rohanásnak csak a polgárság öntudatos fellépése szabhat határt.

A tisztviselő kérdéshez.

III.

Előző cikkemben a minősítési törvény általános hiányáról szólva rámutattam annak szükségességére, hogy a ma még érvényben levő 1883 évi I. tcz. intézkedéseit részben szigorítsuk, részben azonban enyhítsük, különösen abban az irányban, hogy a kezelési állásoknál, melyek inkább gyakorlottságot és ügybuzgalmat, mint szorosan vett elméleti szakképzettséget kívánnak, lehetőleg egyöntetűen szabályozzuk. E tekintetben egyenlő elveket kellene követnünk s megszüntetendő lenne az a nagy eltérés, ami most az egyes ministeriumok körébe eső kezelői állásoknál a képzettség, javadalmazás és előléptetés között fenn áll. Egyenlő hatás és munkakör mellett az egyik állásnak külön szakvizsga kívántatik ma, a másiknál nem, mégis az utóbbinak javadalmazása jobb, előléptetési viszonyai kedvezőbbek.

A fent hivatkozott törvényezikk szelleme szerint ugyanis ma, magasabb tisztviselői állás elérésére jogi képzettség nélkül még gondolni sem lehet, míg ezen képzettség utat nyit még oly foglalkozásokra is, melyek szorosan vett szakképzettség nélkül alig tölthetők be, ellenben megfelelő szakképzettség mellett azon kevés jogismeret, melyre okvetlenül szükség van; tisztviselősködés első hónapjaiban is a hivatal érdekeinek legkevesebb veszélyeztetése nélkül is könnyen elsajátítható. Ilyen a kereskedelmi, földmívelési és honvédelmi ministeriumok körébe tartozó legtöbb állás is, különbség nélkül arra, valjón azok közvetlenül intéző vagy adminisztráló hatáskörrel vannak felruházva. Ezen szempontra helyezkedem tehát akkor, a midőn a mai minősítési törvényt bírálom s annak hiányait elenyésztetni szándékozom újabb szempontok felvételével, melyek az új minősítési törvény megalkotásánál talán érdemesek lennének arra, hogy az illető helyen figyelembe véssenek.

Ezek előrebocsajtása után igyekszem majd az állami s egyéb nyilvános közszolgálat különböző ágazataiban előírandó minősítésnek oly irányát kijelölni, mely mig egyrészt alkalmas lesz a közszolgálatra ajánlkozók sok eze között azoknak kiválasztására, kik a kért állást a köznek legmegfelelőbben tölténék be és a mely egyszersmind lehetlenné tenné azt is, hogy hivatalon egyének minden egyéni kiválóságahiányában, tisztán csak nagyhatalmú protectióra támaszkodva jussanak oly vezető állásokra, melyeket a hivatottság és készültség teljes hiányában csak rosszul tölténének be, mig a helyesen megalkotandó törvény tiltó rendelkezésében védelmet találhatnánk ezek pusztító gazdálkodása ellen s végül ugyanakkor mód nyujtatnék arra is, hogy olyanok állítsanak talán az egész államra s annak közigazgatását irányítólag ható államásokra, kiknek egyéni-

leg érintetlen jelleme s a gyakorlatban elsajátított szakismeretei nagyobb garantiát nyujtanak, mint a más felfogás szerint mindent pótló ügyvédi oklevél birtoka.

Ez nagyjában azon szempont, melyből kiindulva könnyebb áttekinthetőség céljából most már tárcánk ként tárgyalhatjuk a hivatali állásokra megkívánandó képesítettséget, különbséget nem téve állami, megyei, városi, községi stb. nyilvános állások között a minthogy nem tesz az különbséget, valjón állami vagy egyéb közállásbeli tisztviselő részéről részessítettünk-e a jó közigazgatás áldásaiban, vagy állandó, esetleg egyéb köztisztviselőre szörjük-e átkunkat azért, a miért a közigazgatásnak csak csapásait tapasztaljuk a nélkül, hogy annak jótéteményében részesülnék anélkül, hogy akár egyikre nagyobb okot szolgáltunk, akár másokra nagyobb érdemet szereztünk volna, mint a szomszéd törvényhatóság, melynek esetleg csak az a szerencsége, hogy oly vezető tisztviselővel bír, ki állását emberül tölti be, míg a mienknek első tisztviselője méltóságát és hivatali hatalmát szerencsés családi összeköttetésének köszönheti s ennek tudatában gyengébb képzettségéből kifolyó baklövészek felül még visszaéléseket is engedhet meg magának, jól tudva, hogy senkinek eszébe sem jut őt ezért felelősségre vonni s tőle az általa sanyargatott közönséget megszabadítani.

Ezen szempontokat tartva szem előtt a különféle tárczáknál betöltendő állásokra megkívánható gyakorlati, vagy inkább iskolai képzettségre való tekintettel azokat vagy inkább gyakorlati vagy elméleti vagy végre különleges, sem a gyakorlatiakra, sem az elméletiekbe be nem sorozható ismereteket megkívánó tárczákra osztva ennek megfelelően fogom tárgyalni; és ezek szerint:

1. A főként gyakorlati ismereteket feltételező hivatalok felett rendelkező tárcák szerintem: a földmívelésügyi, kereskedelmi és honvédelmi ministeriumok;

2. A főként elméleti ismereteket igénylő hivatalok betöltésére hivatott tárczák az igazságügyi, vallás- és közoktatásügyi, belügyi s némileg a pénzügyminiszteriumok; mig végül:

3. Azon miniszteriumok, melyeknek személyzetétől sem elméleti, sem gyakorlati, hanem inkább speciális szempontokat felölő ismeretek kívántatnak a horvát és ő felsége személye körüli ministeriumok és a miniszterelnökség, amennyiben ezeknek ügyköre nem annyira egyes gazdasági, közigazgatási problémák megoldására van hivatva, mint arra, hogy a velünk gazdaságilag szoros összeköttetésben levő austriai tartományok kormányzatával érintkezést és ezen összefüggésnél fogva közös ügyeknek hazánkkal egybefüggő kérdéseit rendezze, illetve kormányunkat a király személye körül minden időben képviselje s mint a horvát tárcza nélküli minister inkább arra van hivatva, hogy a szent koro-

nához tartozó Horvátországot s annak speciális érdekeit a ministertanácsban képviselje s így ezen ministeriumok személyzete is inkább arra levén hivatva, hogy ily representatív ügykörben működjék, tőle sem gazdasági szakismeretet sem elméleti ismereteket kívánni nem lehet; hanem elég az, ha az illető minister meg van győződve, hogy azon egyes esetekben melyekben működésükre utalva lesz, az ő speciális utasításának végrehajtására alkalmas eszközül szolgálnak.

Városi közgyűlés.

— 443000 K újabb kölcsön, újabb terhek. —

Komárom, 1906. nov. 14.

Se hossza, se vége nincs a város adóság csinálásának. Ebben az egyben kifáradhatatlan a tanács s a legrosszabb pénzügyi viszonyok között is leleményes, hogy miként kell pénzhez jutni. A 3.150000 korona szépen elfogyott és újabb kiadások állottak elő, a miket ki kell fizetni s miután a pénzügyi viszonyai olyanok, hogy valamely banktól most kölcsönt nem lehet felvenni a saját háza körül nézett utána a város, hogy pénzmagra tegyen szert, és nem is hiába, ott vannak az alapok, hát ezt veszi kölcsön. 443.000 koronára van szüksége megint a városnak s az árvaházi, gyámpénztári és egyéb alapokból veszi fel, még pedig olcsó 4% kamatra. Ebből fogja kifizetni a takarékpénztáraknál folyó számlára s 6% kamatra felvett kölcsönök és ebből fedezi a kiadásokat. Ez az olcsó kölcsön csábítólag hatott. Ámde az alapoknál jó csomó államkötvény is van, a mit teljes értékben vesz át a város. Ha már most kissebb lesz az árfolyam, akkor drágább lesz a kölcsön s nem tudni miibe kerül még az értékesítés. No de ez kinek jutna eszébe. Hogy az újabb kölcsön terheit a város adófizető polgársága viseli azzal ugyan kitoródnék.

A szerdán megtartott közgyűlésen nagyon puszkoros volt a levegő s a tárgyalás folyamán a vihar is ki-ki ütött, a tanácsot is le szavazták, de csakhamar elcsendesedett minden.

Megnyugvást keltett különben a város díszpolgárai megválasztott Kossuth Ferencz Apponyi Albert gr. és Andrássy Gyula gr. díszpolgári okleveleik átnyújtására kiküldött küldöttség kiegészítésére nézve a polgármester által tett előterjesztés. A küldöttség összeállítására nézve ugyanis a mult hét folyamán megtartott értekezlet a polgárságot nem tudta megnyugtatni, miután abban a függetlenségi-ek nem voltak oly számban képviselve, mint azt a dolog természete magával hozta volna, ez a küldöttség azonban most a polgárság köréből mintegy 60 taggal nyert kiegészítést. A küldöttség pénteken ment volna Budapestre, Kálmán Rudolf főispán azonban be-

Uraknak!

legelegánsabb öltönyöket,
felöltöket télikabátokat készít
kedvező fizetési feltételek mellett

Wolhberg József
férfiszabó,
Komárom,
Báró Eötvös József-utca 13 sz.

jelentette, hogy távirati értesítést kapott a küldöttség fogadásának elhalasztásáról, s hogy a ministerek a jövő, illetve ezen a héten fogják fogadni a város küldöttségét.

A közgyűlés lefolyásáról különben az alábbiakban számolunk be:

Kálmán Rudolf főispán szívélyesen üdvözölte a bizottság tagjait s a közgyűlést megnyitotta, mielőtt azonban a tárgysorozatra áttért volna, részvétellel emlékezett meg Ottó főherceg elhalálzásáról s indítványozta, hogy az uralkodót ért csapás felett feliratban adjon kifejezést részvétének a közgyűlés, részvétellel emlékezett meg továbbá Steinner Illés bizottsági tag elhalálzásáról s ennek jkve vételét indítványozta. A közgyűlés az indítványokat egyhangulag elfogadta.

Domány János polgármester szólott ezután a napirend előtt. A múlt közgyűlés akként intézkedett, hogy a város diszpolgáiraivá megválasztott Kossuth Ferencz, Apponyi Albert gr. és Andrássy Gyula gr. ministerekhez a diszpolgári oklevelek átnyújtására megválasztott küldöttséget ő vezesse, a küldöttséget azonban kicsinynek tartja, vélemény szerint a küldöttség számának méltónak kel lenni a diszpolgárokhoz és a városhoz, javasolja tehát, hogy a felolvasandó névsorba foglalt polgárokkal egészítsék ki. Kálmán Rudolf főispán bejelenti ehez, hogy távirati értesítést kapott, hogy a ministerek elfoglaltsága miatt a küldöttségnek e hó 16-ára tervezett tisztelgése hallasztassék el. E szerint a küldöttség a hét folyamán, az erre meghatározott napon fog Budapestre utazni. Ez előterjesztéseket a közgyűlés helyeslőleg vette tudomásul.

Áttért ezután a közgyűlés a tárgysorozatra. A méntelep építése tárgyában kelt földmívelésügyi miniszteri rendeletet, mellyel a közgyűlés határozatát jóváhagyta, tudomásul vette a közgyűlés s köszönetét fejezte ki Darányi Ignác földmívelésügyi miniszternek, hogy az építkezésre nézve Boldoghy Gyula és társai helyi iparosok ajánlatát fogadta el s ez által a helyi iparrt támogatásban részesíti.

Kassa, Sopron és Szeged városoknak a sajtó szabadság törvényes biztosítása tárgyában a képviselő házához intézett feliratait pártoló felirattal támogatja Komárom városa is.

Kolozsvár város átirata folytán az alkotmány biztosítása tárgyában a képviselőházhhoz felirat intézését rendelte el a közgyűlés.

Heves vármegyének a korcsmák és italmérések vásár és ünnepnapokon délelőtti 10 órán túl való bezárása iránt megküldött körirat tárgyalásánál Mike Lajos dr. szólalt fel s vette bírálát alá a tanács javaslatát, a mely a körirat tudomásulvételét ajánlotta, míg az állam nem gondoskodik a nép szellemi szórakozásáról. Mike nem fogadja el a tanács javaslatát, s megjegyzi, hogy az előadó figyelmét elkerülte, hogy a bűnvádi pereknek alkoholismus az oka. Minden művelt állam elfogadta, hogy mások nyomoruságára

az állam nem gazdagodhatik, a korcsmák pedig azért vannak nyitva, hogy ily erkölcs-telen uton szerezzék pénzt. A körirat pártolását javasolja, mihez az előadó is hozzájárult s az elrendelt szavazás folytán a közgyűlés is elfogadta.

A Komáromban felállítandó Jókai szobor ügye nagyobb vitát keltett. Miután a közgyűlés a szobor felállítását 1904 évben elhatározta, a tanács a polgármester elnöklete alatt egy nagyobb végrehajtó bizottság kiküldését javasolta azzal, hogy a szükséges összeget a közgyűlés később fogja megszavazni. Mike Lajos dr. nem akarja előre lekötöni a várost s utal arra, hogy a város nincs oly anyagi helyzetben, hogy újabb költségeket szavazzon meg; egyébként hozzá járul a javaslatához. Fried Kálmán azt indítványozta, hogy a szobor ne országos gyűjtés útján állítsák fel, hanem szavazzon meg erre már most 1000 koronát a közgyűlés. Tátray József, Jánossy Lajos, Domány János szólak a kérdéshez s miután Fried indítványát vissza vonta, az elrendelt szavazás eredménye szerint a tanács javaslata szótöbbséggel elfogadtatott.

Az újvárosi csatornázás engedélyezése körül a polgármesternek mint vizjogi hatóságnak intézkedését tudomásul vette a közgyűlés. A már megéptített csatorna fenntartása a várost terheli; a vasut által esetleg teljesítendő átalakítások és fenntartás költségeit ellenben a vasut viseli.

Czanik József ügyvéd ellen a város által a győri ügyvédi kamaránál megkért fegyelmi ügy is szőnyegre került. Az ügyvédi kamara ugyanis értesítette a várost, hogy a fegyelmi eljárást kénytelen volt megszüntetni, miután nevezett a becsatolt orvosi bizonyítvány szerint beszámíthatatlan, a gondnokság alá helyezés iránt eljárás azonban migindítatott, a mi Czanik József felebbezése fojtán a kuria előtt van. — Ez az ügy teljesen érthetetlen előttünk, mert ha egy ügyvéd beszámíthatatlan állapotban van, hogyan lehetséges az, hogy ügyvédi gyakorlatot folytasson s az élet és vagyonsbiztonság védelmét teljesítse?

A régóta vajudó szegényügy rendezése is előkerült. Némi vitát keltett ez a kérdés. Boldoghy Gyulának aggodalmi voltak, hogy a tervezet szerint teljes megoldást nyer. A rendezésnek ugyanis pénzügyi akadályai vannak. A város megkereste a jótékony egyesületeket, hogy egy szegényház építéséhez járuljanak hozzá, az egyesületek vagyoni helyzete azonban ezt nem engedi meg. Ezután Fried Kálmán bizottsági taghoz fordult, ez ügyben véleményért; ennek alapján a pénzügyi bizottság és tanács javaslata szerint oly módon volna a kérdés megoldandó, hogy a régi szegényház 50—60 szegény részére lenne kiépítendő. A szegények élelmezése és ruházata 7000 K tenne ki évenként. Az épület átalakítása 34932 K. 62 fillérbe kerülne. Boldoghy Gyula elfogadja a javaslatot,

csak az iránt van kételye, hogy 50—60 szegény elhelyezésével — mikor 200—300 szegény van a városban, a koldulás meg lenne szüntetve. Domány János polgármester és Sárkány Ferencz főkapitány nyújtottak felvilágosítást, hogy a többi kint lakó szegények állandó segélyezése továbbra is fennmaradna s csak a heti segélyben részesülők helyzetnének el, ezzel pedig a koldulást megszüntetné a hatóság. Fried Kálmán szólott még a tárgyhoz, Milch Dezső és Mike Lajos dr. pedig a terveknek a bizottság tagjaival való előzetes közlését kérték, mire a közgyűlés a tervek elkészítésére s a javaslat előterjesztésére a tanácsot felhatalmazta, Fried Kálmánnak pedig az ügy körül tett szolgálataiért köszönetet szavazott.

A gyámpénztárról és egyéb alapokból felveendő 443.000 korona beruházási kölcsönt többek hozzászólása mellett, de lényegében vita nélkül szótöbbséggel megszavazta a közgyűlés, oly módon, hogy a gyámpénztárból 203.000, az árvaházi alapból 15000, a vízmű pénztárából 18000 és egyéb alapítványi pénztárából 118.000 koronát vesz fel ideiglenesen, a míg a pénzpiacz viszonyai javulni fognak. A kölcsönt 4% kamattal veszi fel a város. Mike Lajos dr. azt indítványozta, hogy a gyámpénztári kölcsön után 4 1/2 % -ot fizessen, Fried Kálmán szintén pártolja ez indítványt, a polgármester azonban nem tartja szükségesnek, mire a közgyűlés a tanács javaslatát fogadta el.

A korona járadék kötvényekben levő 39.000 korona törzsvagyon átalakítása tárgyában tett javaslat miután a közgyűlés általános többsége nem volt levétetett a napirendről.

A Milch N. és Társa cég kövezetvám általánának megállapítása élénk vitát keltett. A tanács azt javasolta, hogy fogadja el a cégnek a jövő évre felajánlott 500 K általánját. Hirány György nem fogadja el s azt kérdi beszerezte-e a város az adatokat, hogy vasuton és viziuton mennyit szállít a cég. A közgyűlés vakon nem mehet bele az ajánlat elfogadásába, mondja ki hát a közgyűlés, míg a kimutatások be nem szerezettek függőben hagyja a kérdést. Milch Dezső a tanácsi javaslatot elfogadja s azt vitatta, hogy a cég szállítmányai az iparvágányon vitetnek be a gyárba. Boldoghy Gyula Milch Dezső érveit nem fogadja el, mert tudomása szerint mintegy 200 vagon fát 10—15 hajó rakományt s 700—800 kocsi anyagot szállít a cég, csak a hajógyárba 60 vagonnal szállít s 7—8 ezer korona kövezetvámot kellene fizetnie és csak 500 koronát ajánl fel. Tiltakozik ellene, hogy csak azért engedjen el a város 8000 koronát hogy a Milch cég jobban gazdagodjon. A főispán a vita berekesztésével szavazást rendelt el. A közgyűlés nagy többsége a tanács javaslatát megszavazta s a Hirány György által kívánt adatok beszerzését elrendelte.

A
SÓSKUTI
(Vas megye)

PAUBA

forrás a legolcsóbb természetes hazai ásványviz.
Páratlan borviz.

 Kristálytisza és utolsó cseppig élvezhető. Felséges és kitűnő üdítő ital ugy magában, mint cognaccal citrom és gyümölcsnedv kivonattal. — Kapható minden jobb fűszer és ásványviz kereskedésben és a Vendéglősök szikviz szövetkezetében.

A rendőrelégység kérvényét melyben a köpönyegeknél 3 évre leendő kiadását és a fejelés csizmák helyett nyáron cipőkkel való ellátásukat kérik, javaslatával véget a pénzügyi bizottságnak visszaadta a közgyűlés.

Molnár József és társai városi hivatalnokok drágasági pótlék iránti kérelmét elutasította a bizottság.

Özv. Kis Jánosné volt gőzfürdői pénztárnok nőnek fizetését október 12-től a hó végéig megszüntette a közgyűlés, Lechner József és Szinon István rendőrök a nyugdíjintézetbe felvették.

Péntek Lajos és Morocz Mátyás iparosoknak a városi munkákra megtartott árlejtés ellen beadott felebbezésüket a közgyűlés elutasította.

Ehrenfeld Dezső nyomdatulajdonos abbeli kérvényének, hogy a város nyomdai szükségletei árlejtés útján biztosítsanak esetleg a munkák a nyomdák közt aránylag osztassanak fel, helyt adott a közgyűlés és utasította a polgármestert, hogy a nagyobb munkákra árlejtést tartson az apróbb munkákat pedig a helybeli nyomdák között ossza meg.

A Rehberger testvérek czég azon kérelmét, hogy a városi mérlegben való mázsálási díj 8 fillérről 2 fillérré szállítsák le részére, elutasította a közgyűlés.

Juhász László fuvarosnak a kért közelevámátalányt engedélyezte.

Tolnai János özvegyének nyugdíjfelemelés iránti kérelmét miután nyugdíja az alapszabály értelmében állapított meg, elutasította.

Csetke Béla, Takács Gyula, Piszarek Antal, Kottony Károly és Steiner Dávid újonépült házai után a községi pótdó mentességet megadta a közgyűlés. Marton István házmesternek pedig 60 korona pótlékot szavazott meg. Czaleka Rezső gypemestert pedig lakbér iránti kérelmével elutasította.

Az újvárosi temető hullaház helyének megváltoztatásához hozzá járult.

Végül Monostor pusztát e néven nevezendőnek kimondta a közgyűlés ezzel este 6 órakor véget ért.

H i r e k.

Rákóczi ünnepély.

Rég mult idők varázslatos képe, a kurucz világ legendás korszaka tárult fel előttünk a nagy fejedelem és bujdosó társai emlékezetének szentelt ünnepen. A nemzetet felrázó, lelkesítő örömben méltóképen osztozott a Komáromi Iparos Ifjúság Önképző Egyesülete a mult vasárnap megtartott Rákóczi ünnepélyen, melyen lelkesedéssel vett részt városunk és vármegyénk társadalma.

A vármegyeház nagyterme délután 5 órakor már zsufolásig megtelt díszes közönséggel, s egyetlen hely nem maradt üresen.

A hazafias ünnepélyt Gruber Lőrincz egyesületi titkár nyitotta meg Váradi Antal és Ábrányi Kornél: „Rákóczi Ferencz Ródostóban“ című gyönyörű melodramájával, melyhez a ki-

séretet ifj. Schmidthauer Lajos remekül játszotta. A hatásos megnyitó gyönyörködtette a lelkes közönséget.

Még alig csendesedett el a tetszésnyilvánítás a mikor Szász József városunk országgy. képviselője remek diszmagyarban a közönség éljenzése között lépett az emelvényre. Feszült figyelem között mondotta el ünnepi beszédét, melyben visszatükröztette Rákóczi hazafias erényeit, a szenvedéseket, a küzdelmeket és a dicsőséget, melynek részese volt. Rámutatott arra, hogy Rákóczi lelke mindenkör velünk volt, szelleme bennünk élt s élni fog mindenha s a függetlenségért és szabadságért való törekvés nem hal ki a magyarból soha. Imaszerűen befejezett beszédét taps és éljen követte.

Az ünnepélynek fénypontja volt Schmol Erzsike kisasszony szereplése, a ki korhű öltözetben gyönyörű megjelenésével is tetszést aratott. Kurucz dalaival nagy hatást keltett s énekét meg is kellett toldani. A zongora kíséretet Szij Ferencz játszotta finom zenei tudással.

Prém József író „Rákóczi villama“ czimvel Ocskay Lászlórol tartott hosszabb felolvasást, melyben a történelmi és szinpadai alakot állította szembe.

Ifj. Schmidthauer Lajos orgona művésznél remek zongora játéka gyönyörködtette azután az ünnepelő közönséget. Dolmányi „Capriccio“-ját adta elő azzal a zenei tudással, finom érzéssel és mesteri művészettel, a mely csodálatra ragad bennünket. Ezután a közönség gyönyörködtetésére magyar dalokat játszott. Ki is jutott a része az elismerő tapsokból.

Pongrácz Sándor lelkesítő hatással szavalta el Ábrányi Emilnek „Rákóczi a nemzethez“ című fenséges költeményét. Meg is érdemelte a gratulációkat.

Az ünnepélyt Drumár László (I. hegedű) Simor (Schwarz) Jenő (II. hegedű) ifj. Schmidthauer Lajos (zongora) játéka koronázta meg. Hubert Károly: „Hunyady László nagy ábránd“-ját művészi tehetségük csillogásaival adták elő oly szépen, hogy műértő közönség legnagyobb elismerését vívták ki. E helyütt remek művészetük felett nem akarunk külön mélyebbrelható bírálatot gyakorolni s művészi technikájukat részletesen nem bonczoljuk, csupán csak annyit mondunk róluk, hogy a tökéletességnek legmagassabb fokára emelkedtek és a dicséret méltán megilleti játékukért.

Az ünnepély teljes erkölcsi és anyagi sikerrel folyt le s úgy a rendezőség, mint az Iparos Ifjúság Önképző Egyesülete valamint a szereplők hazafias munkálkodásáért őszinte elismeréssel adózunk.

— **Személyi hír.** Szász József városunk országgyűlési képviselője vasárnap délelőtt a gyorsvonattal körünkbe érkezett s az Iparos Ifjúság Önképző Egyesülete által rendezett Rákóczi ünnepélyen ünnepi beszédet mondott. Hétfőn délelőtt pedig visszautazott Budapestre.

— **Vármegyei kinevezés.** Kálmán Rudolf főispán Konkoly Thege Sándor dr. tatai ügyvédet tb. ügyésszé nevezte ki.

— **Biroságunk köréből.** Deutsch Frigyes kir. törvényszéki bírót, társadalmi életünknek e rokonszenves tagját az igazságügyminiszter az ógyallai járásbírósnak telekkönyvi hatósági joggal történt felruházása következtében ezen járásbíróshoz végleges székhellyel áthelyezte, őszinte sajnálattal vesszük bíróságunk e tehetséges és társadalmunk általánosan tisztelt tagjának körünkől való távozását.

— **Esküvő.** Szontai Oszkár, polgári főiskolai tanár e hó 18-án vasárnap délután tartja esküvőjét Cislér Valéria kisasszonnyal Budapestben. Előre is sok boldogságot kívánunk a házasoknak.

— **Bejegyzések az ügyvédi kamarába.** A győri ügyvédi kamara Szabó Kálmán ügyvédet Komárom székhellyel a tagok sorába felvette. Kiss Jens dr. ügyvéd irodájának Ógyallára helyezését pedig bejegyezte.

— **Bizottságitag választás.** Városunk polgárságának ismét alkalma nyílik arra, hogy a közügyek intézésébe részt vegyen s alkotmányos jogait gyakorolja. Ezzel mutatja meg mennyire érdeklődik a város ügyeinek intézése iránt s miként képviselteti magát. Ettől függ, helyesli e a város eddigi vezetésének módját, vagy más irányt kíván annak adni. A bizottságitag megválasztásában jut kifejezésre a polgárság önkormányzati képessége, hogy ebben a közérdek vagy személyi tekintetek vezetnek-e? A választás e hó 23-án fog megtörténni s a felsőkerületben megüresedett hely betöltetni. A polgárság körében a választási mozgalom mindeddig alig volt észlelhető a mi különben abban is lelő magyarázatát, hogy a függetlenségi polgároknak meg volt a jelöltje s bizonyos tekintetben már a mult évben történt erre nézve megállapodás. Ebből kiindulva a Függetlenségi Kör tagjai pénteken este népes értekezletre jöttek össze, az „Aranyhordó“ szállodában. Az értekezlet elnökéül felkért Mike Lajos dr. felhívta a kuszobőn levő bizottsági tag választásra az egybegyűlteket figyelmét s felkérte, kit óhajtanak jelölni. Az értekezlet egyhangulag Sztránska György kir. törvényszéki bírót jelölte, aki minden tekintetben bizonyítékát nyújtotta, hogy érdemes a polgárság bizalmára s a ki az itteni függetlenségi párt győzelemre juttatásának főtenyezője volt. A független polgárság tehát mellette foglal állást. A mint látjuk komoly ellenjelöltje nem is lesz. Egyes neveket emlegetnek ugyan, de ezek személyes barátság vagy egyéb ily érdekekből kerülnek csak forgalomba, azonban a függetlenül gondolkozó polgárság körén kívül állanak. Különben, hogy a bizottságitag megválasztásánál mely elvek vezérelhetik a polgárságot, azt lapunk vezető cikkében mondjuk el.

— **Uj lelkész.** Az ekecsi ref. egyház Beke Kálmán búcsi segédlelkész választotta meg papjául, kit addig is, míg állását az egyházi törvények értelmében elfoglalhatja, Sohár Kálmán segédlelkész helyettesíti.

— **Áthelyezés.** Az igazságügyminiszter az udvardi járás telekkönyveinek az ógyallai kir. járásbíróshoz kivitele alkalmával Demény Győző kir. törvényszéki telekkönyvi irnokot az ógyallai kir. járásbíróshoz áthelyezte.

— **Nőegyleti közgyűlés.** A Komáromi Nőegylet XXXVIII. évi rendes közgyűlését e hó 18-án vasárnap délután a városház nagyteremében tartja meg. A közgyűlés tárgyai: 1. titkári jelentés a lefolyt évről. 2. Az évi számadások. 3. A tisztikar választmány 3 évre leendő megválasztása. 4. A beérkező indítványok. A nőegylet mult évi bevétele volt 4464 korona 80 fill. kiadása 4150 kor. 12 f. s így feleslege 314 kor. 68 fill. Alapítókéje 48123 K. 08 fill. Segélyekre 2877 koronát fordított az egylet a Nádasdy-féle alpból pedig három árva nevelésére 240 koronát adott. A nőegylet, melyek 265 tagja van, társadalmunkban dicséretes tevékenységet fejt ki.

— **Betétszerkesztők kirendelése.** Az igazságügyminiszter Szentimrei Lajos betétszerkesztő albirót, Sümei Jenő betétszerk. telekkönyvezetőt és Pásztor István betétszerk. irnokot az ógyallai járásbíróshoz területére kirendelte.

— **Karácsonyi vásár.** A M. V. E. komáromi fiókja által rendezett karácsonyi vásár élénken foglalkoztatja iparosainkat, kereskedőinket és közönségünket. Mindjobban áthaja közönségünket az a tudat, hogy hazafias kötelességet teljesít, a mikor hazai ipartermékeket vásárol karácsonyi ajándékként, s hogy ezzel e magyar iparosoknak is kedves karácsonyi szerez, és hogy a mi pénzt eddig ócska külföldi gyártmányoké kiadott, azt most az ország számára tartja meg. A vásár rendezésére kiküldött szakosztályok is buzgó tevékenységet fejtenek ki a vásár sikere érdekében. A kereskedelmi osztály Korén József elnöke mellett e hó 14-én este 8 órakor értekezlet tartott a vármegyeház kistermében. A jegyzői tisztsegről lemondott Zechmeister Sándor áhelyébe Gruber Lőrincz választotta meg. Megállapította ezután a kereskedőknek a karácsonyi vásárbán való részvétele módzatait, a melyre nézve a szakosztály az érdeklődőknek szívesen nyújt felvilágosítást. Elhatározta továbbá, hogy a M. V. E. helyi fiókja a vásárra készítő tárgyakat tűzkár ellen biztosítja, a biztosítás költségeihez ez átadott árak leltári végösszegének arányában járulnak hozzá a kereskedők. A vásáron résztvevő kereskedők az eladott árak árából 3 százalékot juttatnak a M. V. E. céljaira. Megemlítjük itt, hogy az elarusításnál a védőegylet hölgytagjaival a Komáromi Leányegyesület fog közreműködni.

— **Szövetkezetek alakuló közgyűlése.** Azon mozgalomnak eredményeként, melynek célja a felső dunai vidéken fennálló szövetkezeteknek egy szövetségbe való összevonása, a Komáromvármegyei gazdasági egyesület központja, a „Felsődunai szövetkezetek szövetsége“ alakuló közgyűlést f. hó 21-én délelőtt 10 $\frac{1}{2}$ órára kitűzte. A közgyűlés a vármegyeház nagytermében fog megtartatni. A szövetségnek az a célja, hogy az egyesülésben hatékonyabb tevékenységet fejthessenek ki a szövetkezetek.

— **Szeretevendégség.** A nagy népszerűségnek örvendő szeretetvendégségek megtartása iránt folynak az előkészületek. A komáromi ev. ref. Ifjúsági Egyesület s a Protestáns Jótékony Nőegylet ismét karöltve fáradozik a szeretetvendégségek rendezésén, amely társas életünket kedvesen eleveníti fel s úgy a vallásérkölsé életnek, mint az emberbaráti jószívűség gyakorlásának központjává lett. A két egyesület e hó 9-én a Kollegium nagytermében tartotta meg értekezletét, amelyen elhatározta, hogy a tél folyamán három szeretet vendégséget tart és pedig f. é. december 9-én, 1907. év január 6-án és márczius 3-án, a kollegiumi épület nagytermében. Az estéket bibliamagyarázatokból és szápművészeti pontokból és szépművészeti pontokból összeállított műsor fogja betölteni. Részvételi díj személynként 1 kor. A rendezőség az esték műsorának megállapítására már ezuttal bizottságot küld ki. Társadalmunk bizonyára szívesen fogja látogatni a szeretetvendégségeket.

— **A Múzeum Egyesület gyűlése.** A Múzeum Egyesület választmánya kedden délután Baranyay Géza igazgató elnöke alatt ülést tartott, melyen a tagok szép számmal vettek részt. Napirend előtt az elnök igazgató megemlékezett arról a nagy gyászról, melyet Gyulai Rezső halála borított az egyesületre. Gyulai a Komárommegyei és város Történelmi és Régészeti Egylet megalapítója és éveken át lelke volt a Múzeum Egyesület is. Emléke megörökítése iránt a választmány annak idején javaslatot tesz a közgyűlésnek, elhunytá felett érzett fájdalomról a pannonhalmi szent Benedek-rend konventjét a főpát utján értesíti. Megemlékezett az elnök igazgató a nemzeti örömmünnepről is, Rákóczi hamvainak hazahozataláról, mely Thaly Kálmánnak, vármegyénk nagynevű szülőiténnek és a Múzeum Egyesületének tiszteleti tagjának érdeme. Thaly Kálmánt, feliratilag üdvözli a választmány e nevezetes alkalomból.

Alapi Gyula titkár jelentést tett a herkályi emléktábla elhelyezéséről. A választmány közönséget szavazott Paku Gyula urad, intéző-ugyszintén Thiel Ottó urad. főtisztnek, utóbbinak a Lilla sir szíves gondozásáért. A kecskédi ásatásról szóló jelentés tudomásulvétele után az 1906. évi államsegély felhasználását állapította meg a választmány. Bővebb eszmecserére adott okot az állandó muzeum helyiségének kérdése, ennek felszinen tartását Horvátk Kristóf elnöke alatt Domány János, Milch Ármán és Sárkány Ferencz vál. tagokból állandó bizottságot küldte ki a tárgyalásokra. A tagok sorába Paku Gyula urad. intéző (Herkály p.) Szász József orsz. képviselő, Takáts Sándor dr. a M. Tud. Akadémia I. tagja, Vidóczy Asztrik benczés tanár, Wohlmuth Ferenc császári plebános urakat vette fel a választmány.

[Szegehény József] Igaz részvétellel vesszük a lesújtó hírt Szegehény Jézsef győri egyházmegyei áldozás cs. és kir. tábort fõpapnak, régi jó ismerősünknek és volt komáromi táborti lelkésznek e hó 11-én 60 éves korában történt tragikus elhunytáról. A boldogult nény héttel ezelőtt költözött Budapestre. hogy nyugalomba vonuljon. E hó 11-én rokonai fogadására a vasutállomásra ment s itt a fáradt elméjü főpap mintegy öntudatlanul vonatra ült de Vác felé leszált s az éjsötétében a sinek között járt, a vasuti ör meg is szállította és utba igazította ő azonban ismét a vágányok közelébe került és az egyik gyors vonat elütötte s szörnyedtt halt, később így találták meg. Elhunytá városunkban mély megilletődést, kelteit, hiszen társas életünknek néhány évvel ezelőtt igen vidám kedélyü kedves tagja volt. Temetése e hó 15-én Zsolnán ment végbe. Béke lengjen porai felett.

— **A vállalkozó prókátora.** A közmondás ugyan fogadatlan prókátorról beszél, a jelen esetben azonban nem tudjuk megállapítani, vajjon csakugyan a fogadatlan prókátor szerepére vállalkozott-e vagy nem Gold Benó szobafestő iparosunk, amikor Neumann vállalkozót védelmébe veszi? Lapunk ez évi 42. és 43. számában ugyanis megírtuk, hogy Neumann vállalkozó a törvényszéki palota mázolás munkálatainál, hogyan oldotta meg az olcsó vállalkozás lehetőségének problémáját. Erre vonatkozólag levelet kaptunk Gold Benó szobafestőtől, amelyben elmondja hogy a törvényszéki palota szobafestési munkákat Neumanntól ő vállalta el s az egész nyáron ott, dolgozott és egyrészt a mázoló mesterrel, másrészt a vállalkozóval jó barátságban van, így ismeri az egész vállalkozást. Ez alapon hát azt állítja, hogy nem 1100, hanem 1500 koronáért vállalta el a mázoló munkát, de a mult év őszén is csinált valami 200 K.-ára pótmunkát a vállalkozó ami a 2300 koronába be volt számítva. köteles volt továbbá az ablakokat és ajtókat lemosatni, — (mintha bizony e nélkül lehetne festeni) tehát nem volt a vállalkozónak 1200 K. nyeresége és nem csapta be az államot. A fényezésre sem modta a vállalkozó, hogy nem teljesíti. — (Ez még szép volt tőle) Ditz mérnök ur pedig szabadságon volt, de azért egyszer mégis volt ott „ő“ beszélt is vele. Hát mindez nagyon szép mit Gold ur az illetők védelmére elmond, de nem beszél a kétszeri festésről, s nem veszi figyelembe, hogy a fényezést is csak felszólalásunk után s az elnök közbelépésére teljesíti a vállalkozó. Arról sem szól, hogy ez ügy bíróság előtt van. Egyáltalán nem czáfolja meg azt, amit irtunk és nem változtat azon.

— **Tanitó gyűlés.** A „Komárommegyei Ált. Tanítótestület“ e hó 22-én csütörtökön a tata-tóvárosi áll. elemi iskola épületében rendes közgyűlést tart, melynek sok fontos tárgya, többek között a tanitóság sanyaru anyagi helyzete javításának tárgyalása lesz. A gyűléssel kapcsolatosan az új állami iskola felavatása is megtörténik s a közokt. minis-ter képviselőjében Kálmán Rudolf főispán fog megjelenni.

— **Tűz.** Hétfőn reggel 3 $\frac{1}{2}$ órakor a Tolnai-utca lakóit tüzi láрма verte ki nyugalmukból. Sáfár Lajos háza felett csaptak ki a lángok, tűz a háznál levő pékműhelyben keletkezett. A tűzoltóság gyorsan a helyszinen termett s rövid idő alatt elfojtotta a tüzet.

— **Török A. és társa Bankház R. T. Budapest.** Ha körültekintünk a magyar kir. szabadalmazott osztálysorsjáték főelárusítóit közt. önkénytelenül a Török-czég tünik fel előttünk. Ezen bankház a legnagyobb osztálysorsjáték-főelárusító és a legtöbb sorsjegyet hozza forgalomba. Ez nem is csoda, mert e bankház a játszó közönség kegyét minden egyes sorsjátékban a legnagyobb mértékben meghódította. Azonkívül vevői hatalmas szerencsével játszanak. Például e bankház szerencsés vevői egy sorsjáték 6. osztályában a két legnagyobb főnyereményt és pedig 600.000, 400.000, koronásat egy millió korona összegben nyerték, egy másikban pedig a 600.000 koronás nagy jutalmat, a 100.000 koronás 90.000, 60.000, 50.000, 30.000 és számtalan egyéb nagyobb főnyereményt. Ugy hogy rövid idő alatt 27 millió koronát óriási összeget fizetett ki szerencsés vevőinek. Ennél fogva megragadjuk az alkalmat, hogy Török A. és Tsa bankházát, melynek főüzlete Szervita-tér 3. alatt saját palotájában, fiókjai pedig Teréz-körut 46., Váci-körut 4. és Múzeum-körut 11. alatt van, mindenkinek ajánljuk. A terv szerint az I. osztály huzása már csütörtöön és pénteken, e hónap 22-én és 23-án lesz. A sorsjegyek árai $\frac{1}{1}$ 12 korona, $\frac{1}{2}$ 6 koroza, $\frac{1}{4}$ 3 korona, $\frac{1}{8}$ 1 kor. 50 fill. A ki tehát sorsjegyet akar vásárolni, forduljon bizalommal Török A. és Társához, Budapest.

— **A Pesti Napló ui karácsonyi ajándéka.** A Pesti Napló karácsonyi albumainak sorozata a magyar génius javakincseinek gyűjteménye. Irodalmunk és művészetünk hatalmas alkotásait méltó, nemesen diszes formában mutatják be a Pesti Napló előfizetőinek. Valamennyi esemény számba ment a könyvpiaczon. Náluk szebb, előkelőbb, értékesebb díszmunkák nem igen jelentek meg. S a Pesti Napló az ő albumait ajándékként adja előfizetőinek. A Pesti Napló idei ajándéka, az 1906. évi karácsonyi albuma meg fog felelni a Pesti Napló díszmunkái hagyományainak. Meg fog felelni nekik abban is, hogy kiállítására fényével felül fogja mulni a megelőző évi kiadványokat. Minden kötet külömb volt az előzőnél, pedig azok az előző kötetek is egytől egyig remek díszművek voltak. A Pesti Napló idei ajándék-könyve a Rákóczi Album lesz. Nem tudományos, csak a történelem kutatásaiban gyökerező irodalmi és művészeti díszmunka lesz. Ismertetni fogja a nagy kor hőseit, ünnepeit, és izgalmas hétköznapjait. Izzó törekvéseit, lobogó indulatait, mélyeséges hangulatait, dicsőségét és szenvedéseit. Javairók fogják megírni a nagy szabadságharcz eleven krónikáját. És meg fog szólalni ebben a kötetben a kor költészete és izzó muzsikája. A dalkokat és a tárogatóst is tanúságba idézzük. S a képzőművészetet is. Az egykorit és az újat, hogy képbén, rajzban ábrozolja azt a szent-séges hőskort. Nagyszabású festmények, első-rangu ilusztrációk, kiváló mesterek alkotásai díszítik majd e művet. S a műlapokan kívül a sokszorosító művészet egész sor több színnyomásu képbén fog remekelni. E diszes tartalomhoz méltó lesz a keret. Bekötését a magyar iparművészet elsőrangú mesterére bízzák. Hadd teljen meg a remekmű nemes tartalmának a külső megjelenése is. Ezt az új páratlan díszü ajándékot megkapja karácsonyra a Pesti Napló állandó előfizetőin kívül minden új előfizető is, aki mostantól kezdve egy évre megszakítás nélkül a Pesti Naplóra előfizet, illetve, aki karácsonyig legalább egy félévi előfizetésre magát kötelezi. Az előfizetés fél- és negyedévenként, sőt havonta is eszközölhető s kívánatra külön értesítést küld e módzatokra vonatkozólag a Pesti Napló kiadóhivatala, Budapest, VI., Andrássy-ut 27.

— **Kincses kaladáriom.** Régi kedves ismerősünk a Kincses Kaladáriom. ismét megjelent, hogy figyelmeztessen bennünket ez esztendő végének s az újévnek közeledésére. A Kincses Kalendáriom közleményei egytől-egyig mind számot tartanak arra, hogy tudományos értéküket még a tudosok is ismerjék és még sincs közöttük egyetlen egy se, amelynek megértéséhez vagy élvezéséhez előző tanulmányok volnának szükségesek. A modern szociális elméletekről, a Mars csatornákról, a nagy börszék milliós spekulánsairól, a Föld súlyának megméréséről, a nagy forradalmak keletkezéséről és II. Rákóczi Ferencről nagyrészt tanulmányokat közöl a Kincses Kalendáriom, mely, mint látni való, csakugyan megérdemli a nevét. A Kincses ára bekötve két korona.

14366. sz. t. k. 1906.

Hirdetmény.

Naszvad községnek telekkönyvi betétei az 1886: XXIX., az 1889: XXXVIII. és az 1891: XVI. t.-cikk értelmében elkészítetvén és a nyilvánosságnak átadatván, ez azzal a felszólítással tétetik közzé.

1. hogy mindazok, kik az 1886: XXIX. t.-cikk 16. és 17. §-ai alapján — ideértve e §-oknak az 1889: XXXVIII. t.-cikk 5. és 6. §-ában és az 1891: XVI. t.-cikk 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítéseit is — valamint az 1889: XXXVIII. t.-cikk 7. §-a és az 1891: XVI. t.-cikk 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutathatják e végből törlési kereseteket, azok pedig, akik valamely tehertétel átvitelének az 1886: XXIX. t.-cikk 22. §-a, illetve az 1889: XXXVIII. t.-cikk 15. §-a alapján való mellőzését megtámadni kívánják, evégből kereseteket, hat hónap alatt, vagyis az 1907. évi május hó 20-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886: XXIX. t.-cikk 16. és 18. §-ainak eseteiben — ideértve az utóbbi §-nak az 1889: XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §-ában foglalt kiegészítéseit is a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt vagyis 1907. év. május hó 20-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz benyújtsák mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog.

3. hogy mindazok, akik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül a betétek tartalma által előbb nyert nyilvánkönyvi jogokat bármily irányban sértve vélik, — ide értve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889: XXXVIII. t.-cikk 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják e tekintetben felszólalásokat tartalmazó kérvényeket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1907. évi május hó 20-ik napjáig bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után a betétek tartalmát csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, akik a betétek szerkesztésére kiküldött bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A komáromi kir. tszék mint telekkönyvi hatóság 1906. november hó 8-án.

Sztráska
kir. tszéki bír.

— A „Zenélő-Magyarország“ zongora és hegedű zenemű folyóirat ma megjelent 323. füzeté a következő értékes zenemű újdonságokat tartalmazza: I. Révfy Károly „Még-kérndztem a szívemet, tudna-e még szeretni“ szövegű hangulatos magyar nótáját. II. Jellov John W. „A fakir betét dalt, Molnár Gyula és Stojanvich Jenő — a „Papa leánya“ a Népszínházban nagy sikerrel előadott bohózatából. III. Lányi Ezrnő op. 156, „Cecipriccio“ című legújabb dallamos zongoraművét. — E pompás zeneműfolyóiratot, melynek minden egyes száma szakavatott megválasztással, minden zenei vállfajt felölel, s meghozza mindenkinek a maga ízléséhez megfelelő zenei újdonságot — mint ilyen — minden zongorázó figyelmébe melegen ajánljuk. Havonta két füzet — negyedévben 6 füzet — 3 kor. előfizetésért. Egyes füzet és mutatványszám ára 1 korona. Előfizethetni a most folyó IV. évfolyomra, valamint az előző negyedekre — kimerítő árjegyzéket az eddig megjelent 322 füzetéről ingyen és bérmentve. Legolcsóbb beszerzési forrása az összes tan és zeneintézetekben használandó hangjegyeknek: — a „Zenélő-Magyarország“ (Klökner Ede) zeneműkiadóvállalat és zeneműkereskedés Budapest, VIII., József-körút 20. hol egyúttal a legolcsóbban szerezhető be az összes tan- és zeneintézetekben használandó hangjegyek.

— **Csalódni emberi dolog,** de nem okvetlenül kell. Ha e névre figyelünk, úgy nem csalódunk, hanem eredeti Permetefü-czukorkákat kapunk 60 fillérért, e kedvelt régi magyar háziszert, mely köhögés, rekedtség és hurutos bántalmak sok ezer esetében oly kitűnően bevált. De vigyázzon, hogy a doboz és czukorka minden darabján rajta legyen a „RÉTHY“ név,

— **Sok pénzt takarítunk meg,** ha kevés hozzávalóval jó és erőteljes levest főzzünk. A MAGGI-féle leves- és ételízestő segítségével megtehetjük, amelyből néhány csepp bőjti és husleveseknek kiváló jó ízt ad. Az ízesítő nem főzendő a levessel, hanem tálalásnál adandó hozzá.

Felelős szerkesztő: **Berlnkey Bálint.**
Nyomatta a kiadótulajdonos: **Pannonia könyvnyomda**

HIRDETÉSEK.

Üzlet eladás.

Lakatos műhely berendezése haláleset miatt jutányos áron azonnal eladó. Hozzávaló műhely helyiség bére adandó.

Bővebb felvilágosítással szolgál

özv. Viték Ferenczné

Komárom Báró Eötvös utca 59. sz.

TÖRÖK szerencséje ÖRÖK.

Felülmulhatatlan az a szerencse, mely banházunknak kedvez. Rövid idő alatt **27 millió koronánál több nyereményt szettünk ki nagyrabecsült vevőinknek; ezek között két legnagyobb nyereményt és pedig:**

kétszer a nagyjutalmat a **600.000** koronás főnyereményt
a legnagyobb **400.000** koronás főnyereményt

továbbá 5 a **100.000**, 3 a **90.000**, 3 a **80.000**, 3 a **70.000**, 4 a **60.000**, több **50.000**, **40.000**, **30.000**, **25.000**, **20.000**, **15.000** és ezeken kívül számtalan **10.000**, **5.000**, **3.000**, **2.000**, **1.000**, **500** koronás és egyéb nagy nyereményt.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb kezdődő, a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet,

A most kezdődő 19-ik új magyar osztálysorsjátékban

125.000 sorsjegyre **62.500** pénznyeremény jut
és összesen **16 millió 457.000** korona hatalmas összeget sorsolnak ki.

Legnagyobb nyeremény esetleg **1.000.000** korona,

továbbá 1 jutalom **600.000**, 1 nyeremény **400.000**, 1 a **200.000**, 2 a **100.000**, 2 a **90.000**, 2 a **80.000**, 2 a **70.000**, 2 a **60.000**, 1 a **50.000**, 3 a **40.000**, 3 a **30.000**, 6 a **25.000**, 9 a **20.000**, 13 a **15.000**, 44 a **10.000**, korona és még sok egyéb nyeremény.

Az I. osztályú sorsjegyek tervszerű árai:

$\frac{1}{8}$ eredeti sorsjegy frt — **.75**, vagy **K. 1.50**; $\frac{1}{4}$ eredeti sorsjegy frt **1.50** vagy **3 K.**
 $\frac{1}{2}$ " " " **3.—** " " **6.—**; $\frac{1}{1}$ " " " **6.—**, " **12 —**

A sorsjegyeket **utánnvételt** vagy az **összeg előzetes beküldése** ellenében küldjük. Hivatalos tervzet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk azonnal, de legkésőbb

folyó évi NOVEMBER hó 22-ig

miután **huzás** már folyó évi november hó **22-én megkezdődik**, hozzánk bizalommal beküldeni, miután szerencse-sorsjegyeink igen keresettek és gyorsan elfognak.

TÖRÖK A. és Társa

Sürgönyczim: **Bankház R.-T. BUDAPESTEN.** Sürgönyczim: **Török, Budapest.**

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főürdánk osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: **Szervita-tér 3/a.** I. fiók: **Váci-körút 4/a.** II. fiók: **Teréz körút 46/a.** III. fiók: **Muzeum-körút 11/a.**

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nics
 jobb a

Réthy féle pemetefü **czukorkánál**

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét kérjük, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!

SINGER varrógépek minden elképzelhető célra

nemcsak ipari czélokra, hanem az összes családi varrásokhoz csakis nálunk kaphatók

Figyeljünk arra, hogy a vásárlás csakis a mi üzlet-helyiségünkben történjék. Üzletünk mind ezen czim lapon felismerhetők.

Singer Co. varrógép részvénytársaság

Helyi képviselőnk

Pető Ignác

Komárom, Halász-u. 3.

Alulírott felhívom a nagy-rabecsült építető közönség b. figyelmét

építési irodámra.

Komárom-Ujváros || Telephon szám 111. Igmándi-ut.

Teljes tisztelettel

Hajagos Andor

építész és okl. építőmester.

mélkül ne együnk levest.

Ujdonság! Feltűnést keltő! Csillogó karácsonyfa angyal csengő

6 aranyozott angyallal 80 centiméter magas. Eltörhetetlen karácsonyfacsuc. Pontos működésért kezeség!

Legszébb és legújabb karácsonyfa dísz, mely egy keresztény családban se hiányozhat.

A 3 gyertyaláng által fejlesztett meleg levegőtől a hajtókerek forgásba jön és a rajta megakasztott golyók a csengőhöz verődnek, míláltal keletes csergés keletkezik, mely ifjut és öreget ájtatos karácsonyi hangulatba ejt.

Ára karton dobozzal és használati utasítással együtt az összeg beküldése mellett bérmentve

K. 1.50

8 drb . . . K. 4.-
 6 . . . . . 7.50
 12 . . . . . 13.50

Utánvétellel 20 fill. több.

Ha nem tetszik, pénz vissza!

Megrendelések idején korán intézendők

KONRAD JÁNOS

első óragyárához Brúx 1894. sz. (Csehország).

200 oldalas 3000-nál több ábrát tartalmazó magyar árjegyzékemet kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve küldöm.

A legelőkelőbb orvostanárok által ajánlott és a kiállításokon aranyérmekkel és díszoklepekkel kitüntetett

Esterházy cognac mely a közönség kedvencz itala mindenütt kapható.

Központi iroda:
Gróf Esterházy Géza féle
 BUDAPEST, V. ker., Nádor-utca 16. főleg

2 Butorozott szoba

külön bejárattal mérsékelt árban azonnal

kiadó Kohn Adolf Szent András-u. 22.

Még soha nem létezett szerencse!

Folyó évi október hó 23-án, a VI-ik osztály záróhúzás napján, a **legnagyobb jutalmat** mely eddig egyáltalában előfordult

700.000 korona

észen és pedig:
 a főnyeremény 100.000 korona
 a jutalom 600.000 korona
 összesen 700.000 korona

ami főnyeremények juttat a szerencsés sorsjegytulajdonosoknak általank lett kifizetve.

Hivatkozással az általunk kifizetett ériai nyereményre és az ezelőtt is már főnyeremények juttott sok tetemes főnyereményekre, ajánljunk szerencse-sorsjegyeket a

folyó évi november hó 22. és 23-án tartandó 10-ik sorsjáték 1-6 osztály nyereményhúzásához.

kor. 1.50 3.- 6.- 12.-
 1/4 1/2 1/1

Szántó és Társa
 a magyar királyi szab. osztálysorsjáték főelárusítói
BUDAPEST,
 Központ: Váci-utca 11. sz., Régi Posta-utca 10 szám.
 Sorsjegyek főgyűjtőedényéből itt helyben is kaphók:
 Spierer Mór kereskedő, Rákoczi-utca 1271. Krausz Sándor kereskedő, Jelminek J. L. kereskedőnél Komárom.

Törlesztéses kölcsönök!

Van szerencsénk a „Nagyszebeni Földhitelintézet“ képviseletében a t. háztulajdonosok és földbirtokosok szives tudomására hozni, hogy a pénzügyi viszonyok kedvezőtlen alakulása daczára intézetünknel

törlesztéses kölcsönök már **1000 koronától kezdve** a legalacsonyabb kamatlábak mellett engedélyeztetnek.

A kölcsönök készpénzben fizettetnek ki.

Magasabb kamatu kölcsönök illetékmentesen konvertáltnak. — Minden ügy két hét alatt elintéztetik.

Tisztelettel
Jelzálog Hitelügyi Intézet, Komárom
 Vármegye-utca, 345. sz. (Megyeház mellett.)

Üzletáthelyezés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy Megye-utca 572. szám alatt lévő jó hírnévnek örvendő

selyem, kelme festő és vegyítiszító intézetemet

Klapka-tér 139. szám, Fektor-féle czukrázda mellé helyeztem át.

Megemlítem, hogy üzletem és műhelyem a legmodernebb alapon lett átalakítva és meg-nagyobbítva s így a nagyérdemű közönség legmesszebbmenő igényeinek is képes vagyok megfelelni.

Festésre vagy tisztításra elvállalok mindennemű uri-, női és gyermekruhákat, csipke és tunisz függönyöket, bútorszöveteket, napernyőket, keztyűket és mind e helyen fél nem sorolt, de e szakmába vágó munkákat a legjutányosabb árban és a legszebb kivitelben. **Festek vagy vegyileg tisztítok.**

Vidéki megbízásokat a legrövidebb idő alatt eszközölök.

Szíves pártfogást kér

Milus János,
selyem, kelme festő és vegyítiszító
Komárom, Klapka-tér.

Műhely: Nádor-utca 112. szám.

Üzletáthelyezés.

Bátorkodom a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy évek óta fennálló s versenyképes vegyi tisztító műhelyemet, **Szegfű-utca 12 sz.** saját házamba **helyeztem át**, s azt a mai kor legkényesebb igényeinek megfelelően berendezve és úgy mindezidáig ezentul is iparkodni fogok a n. é. közönség teljes megelégedését megszerezni. Elvem szép munka és jó kiszolgálás.

Kifakult vagy megunt színű ruhákat ujonnan át festésre elvállalok. A n. é. közönség szíves pártfogását kérve maradok kiváló tisztelettel

Farkas Gyula
Vegyítiszító intézete Komárom Nádor-utca
Fiók üzlet: Tata Fürdő-utca 130. szám.

Nyomdász tanoncz

felvétetik

„Pannonia“ könyvnyomdában.

Értesítés.

Van szerencsém a t. közönség szíves tudomására hozni, hogy **Komáromban, Nádor-utca 21. szám alatt**, a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

üveg porcellán és lámpa-kereskedést

nyitottam, és ezen czikkekből állandóan nagy raktárt tartok.

Különösen figyelmébe ajánlom a t. közönségnek saját módszerű képkeretezésemet, mely kivitel tekintetében a legizlésebb.

Főczélom a pontos és figyelmes kiszolgálás, valamint hogy olcsó árak bocsássak mindent a t. vevőim rendelkezésére.

Tisztelettel
Lantos Károly
üveg- és porcellán-kereskedő.

Ezernél több kiváló orvos és tanár ajánlja!

1901. St. LOUIS Grand Prix.

Külföldi utazáson kérjen mindenütt Szt.-Lukácsfürdői

Kristály-ásványvizet!

legyen mindennapi italod!

Természetes hydrokarbonátos ásványviz-forrás, mely szén-savval telített. Az emésztés elősegítő pompás asztali ital. Vidékre díjmentes szállítás. Kérjen árjegyzést a Szt.-Lukácsfürdő Kútállalattól Budán.

Hirdetések felvételnek kiadóban.

Kérje ingyen

és bérmentve magyar nyelvű, gazdagon illusztrált főárjegyzéket, 300-nál több rajzzal, mindennemű nikkeli-, ezüst- és aranyórák, valamint mindennemű szolid arany és ezüst áruk, hangszerek, acél- és bőr- és bőráruk sub. ról eredeti gyári árban.

Nikkel remontoir óra ... K 3.-
System Roskopf patent óra ... K 4.-
Svájci eredetű system Roskopf patent óra ... K 5.-
Bolgyszerű „Sas Roskopf“ nikkeli rem. óra ... K 7.-
Ezüst remontoir óra „Gloria“ művel ... K 7.50
Ezüst remontoir óra dupla fedéllel ... K 11.50
Ezüst óra K 2.90, Konyhaóra ... K 8.-
Schwarzwalder óra K 2.50, Kakukóra K 8.50
Minden óráért 3 évi írásbeli jótállás. — Minden órához kockázat! Beesés esetén megengedve, vagy a pénz vissza!

KONRAD JÁNOS
És órágyár és szettkijelölő árúháza,
Brux 1247 szám. (Csehország.)

ideál szinzi ruhid out, billig Hotel Belvedere

A Statsbenhof, Südbanhof, a cs. és k. Arsenal, az ideális Mária József park közelében. Remek :: park, tó, sziget, hid, barlang s vízeséssel. :: **Tiszti szállások.** 200 kényelmes szoba 2 koronától feljebb. Különlegessége: nagyobb beszállás akár butorozott avagy butorozatlan szobákba is.

Ne olvassa!

hanem azonnal tegyen kísérletet a közismert Steckenpferd-féle **Liliumtejszappannal Bergmann & Co.** Drezda és Tetschen a/E. azelőtt Bergmanns Liliumtejszappan (2 törpével) mely megóvja arcát hófehér szeplőmentesnek, s gyengéd finom színűnek.

Kapható 80 fillérért.
Kovács Arisztid örökösél
gyógyszertárban Komárom.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni hogy elvállalok mindennemű

szijgyártó

munkák s ló szerszámok javítását s ujonani csinálását is, a **legjobb** anyagból **legolcsóbb** árak mellett.

Kívánatra uradalmakhoz kimegyek.

Tisztelettel

Torda Sándor

szijgyártó, János

~ Komárom-Ujváros. ~

Kellner József-féle vendéglő áttellenében.

A propos!

Szenved ön hajhullásban? avagy korpás-e a feje? Ha igen úgy tegyen azonnal kísérletet a világhírű **Steckenpferd-féle**

Bay-Rum-mal tulajdonos **Bergmann & Co.** Drezden és Tetschen a/E. azelőtt Bergmanns eredeti Schampoving Bay-Rumja (2 törpével). Ön hamarosan meg fog győződni ami rendkívüli hatásról a mellyel ezen első rendű hajviz bír. Kapható 2 K. s üvegekben. Kovács Arisztid örökösél gyógyszerárban Komárom.

Divatos szabómunkák

polgári és papiöltönyök, katonai és egyéb egyenruhák, liveriák, továbbá minden nemű szakba vágó munkák a legszebb kiállítással és pontos kiszolgálás mellett készülnek üzletemben.

Bel- és külföldi szövetek nagy választéka áll a közönség rendelkezésére.

PONGRÁTZ SÁNDOR

polgári és katonai férfiszabó,
Komárom, Vármegyeház mellett.